

Strukturforslag fra WWF til Finansdepartementet: Fjerne særfradragene i oljeskatteregimet

1) Hva er problemet?

Oljeskatteregimet er ikke nøytralt. Staten dekker 88% av investeringskostnadene, mens selskapene bare betaler 78% skatt av oljeinntektene. Asymmetrien skyldes at det gis særfradrag som raskere avskrivningstid, friinntekt og ekstra rentefradrag. Finansdepartementet og Grønn skattekommisjon har pekt på at oljeskatteregimet ikke er nøytralt, og at særfradragene kan regnes som subsidier. Finansdepartementet oppgir at siden 2013 har disse subsidiene kostet staten 92,6 mrd. kroner i tapte skatteinntekter¹.

Samtidig som lønnsomheten på norsk sokkel avtar, er det stor usikkerhet om hvordan oljeprisen vil utvikle seg fremover. En vellykket klimapolitikk vil medføre lavere priser på olje og gass. Vi bør endre oljeskatteregimet for å redusere statens risiko ved et nytt oljeprisfall. Norsk sokkel er gått over i en modningsfase der funnene er mindre enn tidligere. Dette betyr færre store, lønnsomme felt, og flere mindre og marginalt lønnsomme felt.

2) Hva vil vi oppnå?

Vi ønsker å overføre noe av risikoen ved å lete etter og utvinne olje og gass til produsentene, og dermed redusere Norge sin omstillingsrisiko. Etter hvert som verden når klimamålene vil norsk økonomi måtte omstilles fra å være avhengig av eksport av olje, - og gass, til å utvikle nye næringer som er levedyktige i en verden som skal halvere klimagassutslippene innen 2030 og ha null utslipp i 2050. Et godt utgangspunkt for å begynne nedtrappingen av norsk petroleumsnæring er å fjerne særfradragene i oljeskatteregimet slik at man unngår å bygge ut felt som ikke er samfunnsøkonomisk lønnsomme.

3) Dette er forslaget vårt

WWF foreslår å:

- Avvikle leterefusjonsordningen
- Fjerne friinntekten
- Normalisere de raske avskrivningene i den ordinære selskapsskatten og i særskatten, slik at de reflekterer levetiden til oljeplattformene
- Fjerne de høye rentefradragene i særskatten

Både Petroleumsskatteutvalget, Finansdepartementet og Grønn skattekommisjon har pekt på at skatteordningen ikke er nøytral og har foreslått endringer som kan redusere asymmetrien.

4) Hvem vil forslaget berøre

Forslaget vil først og fremst berøre oljeselskaper som opererer på norsk sokkel. Ved å fjerne leterefusjonsordningen vil det bli mindre attraktivt for selskap som ikke er i skatteposisjon å lete etter olje og gass.

Ved å fjerne særfradragene, det vil si friinntekten, den raske avskrivningstiden og de høye rentefradragene, vil det bli mindre attraktivt å bygge ut mindre felt som er marginalt ulønnsomme. Større felt som er lønnsomme før skatt vil også i stor grad være lønnsomme etter skatt. Det er en mye større risiko for at et lite felt skal bli ulønnsomt på grunn av kostnadsprekker eller et fall i oljeprisen, slik som man har sett med for eksempel [Goliat og Martin Linge](#). I slike tilfeller er det staten som vil ta det største tapet, mens selskapenes lønnsomhet blir mindre berørt. Ved å fjerne særskattefordelene prioriterer man å bygge ut de mest effektive og lønnsomme feltene som vil sørge for best inntjening til oljefondet.

WWF foreslår å fjerne særfradragene for nye prosjekter der utbyggingen av feltet ikke ennå har startet. Forslaget vil derfor ikke påvirke lønnsomheten til eksisterende felt som er under utbygging.

5) Prinsipielle spørsmål

Vil det bli mindre aktivitet på norsk sokkel dersom man fjerner særskattefordelene?

Ja, antakeligvis. [Forskning fra Stockholm Environment Institute](#) finner at dersom man fjerner særskattefordelene med friinntekt og kort avskrivning så vil 95% av nye felt som har fått lisens ikke bli utviklet. Hvor mange felt som utvikles med det nye skatteregimet vil avhenge av selskapenes evne til å kutte kostnader. Bare de mest lønnsomme feltene vil bli utvinnet uten særfordelene, noe som reduserer risikoen for tap dersom oljeprisen faller eller kostnadene øker.

Siden oppstarten av petroleumsvirksomheten på norsk sokkel og fram til i dag har Norge eksportert olje og gass med et klimaavtrykk på nesten 18 milliarder tonn CO₂. Det er nesten 19 ganger så mye som Tysklands årlige klimagassutslipp. De gjenværende ressursene på norsk sokkel (betingede ressurser og påviste reserver samt uoppdagede ressurser) har et potensielt klimaavtrykk på 19 milliarder tonn CO₂. Dersom verden skal nå klimamålene må det meste av disse ressursene bli liggende i bakken. Et godt sted å starte er ved å endre oljeskatteregimet.

6) Hva behøves for en vellykket gjennomføring?

Finansdepartementet må varsle endringen i en proposisjon sammen med et tidspunkt for når endringen trer i kraft. Endringen bør ikke ha tilbakevirkende effekt.